

Від Українського Центрального Комітету в Річі-Посполитій Польській.

До всієї української еміграції, перебуваючої в Польщі.

Численна еміграція Українська в Польщі перебуваюча розпорошена майже по всій території Р. П. П. Більшість цієї еміграції не змогла зорганізуватися в громадські кола і тому провадить життя, так би мовити, виключно індивідуально, замкнуто, не маючи сталого організованого зв'язку й обміну думками з рештою наших громадян-емігрантів, не маючи певних інформацій про стан Української еміграції в цілій її масі, про її потреби, мрії та змагання стати в культурно-економічному відношенні твердо на ноги, і власною працею задовольняти всі свої життєві потреби на чужині. Відсутність організованого єднання поміж Українською еміграцією в Польщі особливо робить прикре вражіння тому, що майже всю цю еміграцію складають ідейні громадяне, тверді в своїх політичних переконаннях Українські націоналісти-державники, які ніколи не погодяться поступитися на користь чужинців-москалів суверенними правами свого народу, який в сей час перебуває знову під ярмом Московської окупації.

Розвитком світових подій, з якими між иншим зв'язана й доля нашої Батьківщини, керують певні закони міжнароднього співжиття. Ці закони базуються на дуже складних політично-економічних підвалинах і умовах, які поступово виступають на чергу світового політичного дня, стають актуальними, тягнуть за собою відповідні реальні наслідки й утворюють нові комбінації. Найдорожче для нас—доля нашої Великої України—буде вирішатися тим же порядком.

Таким чином, ми' політичні емігранти-Українці, мусимо розумно і практично налагоджувати своє життя тут на території братнього нам народу Польського, рахуючись з тим, що поворот наш на вільну й незалежну Україну відбудеться за якийсь довший час, тоді, коли настане черга для остаточного розв'язання складного, так званого, Східнього питання, до якого всі міжнародні політичні чинники, як ми бачимо підходять дуже обережно, без поспіху, випробовуючи всякі способи й комбінації.

Треба пам'ятати, що на еміґрації в Польщі перебуває сила нашої молоді, нашої дорослої інтелігенції, багато видатних діячів науки, літератури, мистецтва, техніки промислової й військової, селяського господарства і т. д. Всі ці особисті цінності, так би мовити, наш духовний скарб, ми спільними силами мусимо зберігти, забезпечити з боку матеріяльного і правного, дати змогу цим людям використати свої фахові знання, збільшити свій досвід і розумовий багаж, а молоді нації—дати можливість набути знання та досвіду, щоби повернутися на вільну і незалежну Україну інтелігентними досвідченими робітниками і працею своєю допомогти нашому народові в справі культурно економічної відбудови зруйнованої Батьківщини. Цей, схематично накреслений програм почасті вже виконується, але справа йде дуже мляво, непланомірно, випадково, некоординовано, з причини нашої розпорошеності і роз'єднаності.

Отже, для виконання от цих завдань ми, Українська еміґрація, мусимо перш за все об'єднатися, організуватися, утворити, поміж собою постійний зв'язок, чи то шляхом преси, чи то ще й иншими якимись способами, щоби систематично інформуватися про стан життя і потреби всієї нашої еміґрації з джерел певних та уникнути надалі тих чуток, силіток і неправдивих відомостей, які тільки псуєть настрій еміґрації, скеровують її часто на помилкові шляхи, а де-яку частину—деморалізують і дезорганізують. Ми мусимо уявляти з себе на еміґрації не розпорошену, аморфну масу, а іднолите, організоване національне тіло, міцне духовно і фізично, яке імпонувало б чинникам зовнішнім, знало б чого хоче й у відповідні моменти подавало б свій голос, шануючи гостинність братнього нам Польського Народу, який уділив нам право азилу.

Український Центральний Комітет вже двічі (у вересні 1921 р. і в липні 1922 р.) через пресу і шляхом безпосередніх звертань до окремих громадян-еміґрантів порушував справу організації еміґрантів. Але видно роз'єднаність і розпорошеність настільки великі, що досягти якогось порозуміння в цій справі листовно-неможливо. Треба шукати більш безпосередніх і реальних способів. Тому Український Центральний Комітет, як єдина в Польщі офіційна установа, репрезентуюча Українську еміґрацію, не покидає весь час думки про організацію життя еміґрантів на чужині. Керуючись цією думкою, Український Центральний Комітет здобув у Міністерства Внутрішніх Справ Р. П. П. дозвіл на скликання у Варшаві з'їзду делегатів від Української еміґрації.

Цей перший з'їзд еміграції Української матиме характер організаційний в питаннях правних і культурно-економічних, які, очевидно, в даний момент стоять першими на черзі і вимагають негайного залагодження. Між иншим, в цій галузі нашого життя висовуються вже цілком конкретні пункти, а саме:

1. Правна кваліфікація емігрантів, в зв'язку з питанням про це саме вже порушеним в Лізі Народів; треба з'ясувати наше правне становище в Польщі, як емігрантів політичних, і встановити якийсь стале відношення до нас з боку Польської Влади.

2. Організація емігрантів на місцях їхнього перебування, в професійно-громадські кола, товариства, гуртки і т. п. з різними завданнями: загальнокультурними, професійними, науковими, літературними, мистецькими, релігійними, економічними, видавничими і т. д.

3. Встановлення постійного зв'язку між місцевими емігрантськими осередками в Польщі й Українським Центральним Комітетом.

4. Встановлення податку на загально-емігрантські погребі й утримання ексекутивних органів.

5. Організація пресових бюллетенів; по можливості— видання щоденного органу, присвяченого потребам еміграції.

6. Організація самопомочи (пришукування заробку, гуманітарна і медична допомога то що).

7. Матерьяльна і моральна допомога громадянам, інтернаціоналам в таборах.

8. Встановлення зв'язку за допомогою Укр. Центрального Комітету з иншими організованими об'єднаннями Української еміграції по-за межами Польщі, в цілях взаємної інформації, а також матерьяльної і моральної допомоги.

9. Стан і потреби культурно-освітньої справи серед еміграції, способи задоволення цих потреб взагалі і зокрема—відносно наших студентів в Польщі.

Сповідуючи про це Українське громадянство, перебуваюче на еміграції в Польщі,—Український Центральний Комітет прохає всі Українські емігрантські організації, які об'єднують в Польщі наше громадянство, що залишило рідну землю з причин Московсько-більшовицької окупації,—підготуватися до емігрантського з'їзду, який має бути у Варшаві. Крім того, У. Ц. К. просить емігрантські організації в Польщі не пізніш 15 грудня цього року надіслати до Дирекції Укр. Центр. Комітету (Варшава, Алея Руж 6, м. 9) в листовній формі матерьяли, що до означених вище питань, а також і до тих пи-

тань, правних і культурно-економічних та чи вища організація вважала б потрібним внести в програм з'їзду. В цих матеріялах треба по можливості докладно висловити думку та міркування самої організації з приводу того чи вишого питання і подати відомости про сучасний стан життя Української еміграції, про її потреби та нужди—правні, духовні, матеріяльні.

Але маючи разом з тим на увазі, що далеко не все наше громадянство, на еміграції перебуваюче, встигло вже утворити свої національні організації, Український Центральний Комітет звертається до свідоміших і активніших окремих громадян-емігрантів взяти на себе ініціативу в справі згуртування тої найближчої до них частини нашого громадянства, яка не створила ще організованих форм і перебуває в стані розпорошености. Після згуртування мусить бути надісланий від нової організації до Дирекції У. Ц. К. такий же матеріял для з'їзду, про який зазначено вище і не пізніше як до 15 грудня ц. р.

Термін з'їзду делегатів від еміграції буде визначено, делегатів буде запрошено, а також і програм з'їзду буде оголошено лише після одержання Дирекцією У. Ц. К. тих матеріялів, про які проситься в цьому об'їзникові і після підготовки на підставі цих матеріялів окремих докладів на тему кожного зачепленого питання.

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ.

Голова Дирекції *А. ЛУКАШЕВИЧ.*

Член-Секретарь *П. ЗАЙЦЕВ.*

